



EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Užsienio reikalų komitetas

2014/2205(INI)

24.6.2015

NUOMONĖ

Užsienio reikalų komiteto

pateikta Vystymosi komitetui

dėl privačiojo sektoriaus ir vystymosi
(2014/2205(INI))

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Vystymosi komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad, vadovaujantis SESV 208 straipsniu, ES vystomuoju bendradarbiavimu visų pirma turi būti siekiama sumažinti ir panaikinti skurdą ir jis turi būti vykdomas vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais; pripažįsta, kad skurdo priežasčių daug, jos tarpusavyje susijusios ir apima ekonomines, politines, socialines, kultūrines, aplinkos priežastis arba su konfliktais ir saugumu susijusias priežastis; pabrėžia, kad pagal Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnio 5 dalį, palaikydama santykius su platesniu pasauliu, ES siekia prisidėti prie tvaraus vystymosi, solidarumo ir abipusės pagarbos, laisvos ir sąžiningos prekybos, skurdo naikinimo ir žmogaus teisių apsaugos ir kad privatusis sektorius gali prisidėti prie tvaraus, veiksmingo ir ilgalaikio vystymosi; taip pat pabrėžia, kad ES vystomojo bendradarbiavimo tikslai yra skatinti pagarbą žmogaus teisėms, kurti ir stiprinti demokratiją, gerą valdymą ir teisinę valstybę; todėl pabrėžia, kad vystomasis bendradarbiavimas turi būti orientuojamas į šiuos tikslus; pažymi, kad į vystomojo bendradarbiavimo tikslus turi būti atsižvelgiama įgyvendinant ES politikos priemones, kurios, tikėtina, turės poveikį besivystančioms šalims; mano, kad ekonomikos vystymasis yra pagrindinis skurdo naikinimo veiksnys ir kad pažanga šioje srityje yra itin svarbi, jei norima pasiekti tikslo iki 2030 m. panaikinti ypač didelį skurdą; ir toliau remia Tūkstantmečio vystymosi tikslus, nes tai skurdo mažinimo ir kitų siekių, įskaitant sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugų gerinimą, pagrindas;
2. palankiai vertina 2014 m. gruodžio 12 d. Tarybos išvadas dėl didesnio privačiojo sektoriaus vaidmens vystomojo bendradarbiavimo srityje; pritaria išvadoms, kad privatusis sektorius vis aktyviau dalyvauja vystymosi srityje, ir poreikiui sustiprinti privačiojo sektoriaus vaidmenį įgyvendinant būsimus darnaus vystymosi tikslus, remiantis pagalbos veiksmingumo principais;
3. pabrėžia, kad privatusis sektorius gali prisidėti prie ilgalaikio darnaus vystymosi, ir atkreipia dėmesį į galimą ES pridėtinę vertę palaikant partnerystę su privačiuoju sektoriumi siekiant vystymosi tikslų;
4. remia Europos vystymosi finansavimo institucijų asociacijos darbą, nes šios institucijos, vykdydamos tiesiogines investicijas į įmones ir netiesiogiai, skirdamos kapitalą vietos komerciniams bankams ir prisidedamos prie besikuriančios rinkos privačiojo akcinio kapitalo, teikia kapitalą įmonėms besivystančiose šalyse, daug dėmesio skirdamos labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms; primygtinai ragina Komisiją, teikiant finansavimą ir bendradarbiaujant, pirmenybę teikti tokio pobūdžio programoms, nes privatusis sektorius besivystančiose šalyse yra itin svarbus;
5. ragina parengti veiksmingesnius ES technologijų įmonėms taikytinus skaidrumo ir atskaitomybės standartus, susijusius su technologijų, kuriomis naudojantis gali būti pažeidžiamos žmogaus teisės, prisidedama prie korupcijos ar imamasi ES saugumo interesams prieštaraujančių veiksmų, eksportu;

6. pabrėžia, kad vykdant vien tik vystymosi politiką šių tikslų negalima pasiekti, vystymosi politika turi būti integruota į platesnį požiūrį, kuriuo derinamos užsienio ir saugumo politika, prekybos politika ir visos kitos išorės veiksmų politinės priemonės; pažymi, kad itin svarbus šių įvairių ES išorės veiksmų suderinamumas;
7. pabrėžia, kad reikia išnagrinėti, kaip privatusis sektorius gali būti labiau įtrauktas į Europos kaimynystės politikos vykdymą, siekiant padėti užtikrinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą kaimyninėse ES šalyse, pavyzdžiui, dalijantis žiniomis galimybių pasinaudoti kapitalu sudarymo srityje;
8. pažymi, kad vystymasis yra visų pirma valstybės atsakomybės sritis, paramos vystymuisi sistemą turi nustatyti vyriausybės ir kad tai pagrindinė viešojo sektoriaus užduotis; tačiau pabrėžia, kad skurdo mažinimui reikalinga ne tik viešoji politika, bet ir privačiojo sektoriaus įtraukimas; pripažindamas, kad, pagal rinkos ekonomikos principus, pagrindinis privačiojo sektoriaus tikslas yra ne skurdo mažinimas ir lygybės sukūrimas, bet pelnas, pažymi, kad privatusis sektorius vis dėlto turi didelę įtaką visuomenėje ir kad todėl privačiojo sektoriaus dalyvavimas siekiant vystymosi tikslų turi būti apdairiai parengtas specialų dėmesį skiriant įmonių socialinei atsakomybei; atsižvelgdamas į tai ragina visas ES įmones vykdyti įmonių socialinės atsakomybės įsipareigojimą gerbti žmogaus teises laikantis JT pagrindinių principų; primygtinai ragina ES ieškoti būdų, kaip stiprinti įmonių socialinę atsakomybę;
9. pabrėžia, kad privatusis sektorius turėtų būti įtrauktas į ES vystymosi politiką ir projektus, tačiau visos dalyvaujančios šalys turi visiškai suprasti ir pripažinti skirtingą privačiojo sektoriaus ir viešojo sektoriaus veikėjų vaidmenį; pabrėžia, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės vykdant laikotarpio po 2015 m. darbotvarkę turi didelį dėmesį skirti skurdo mažinimui; pabrėžia, kad visapusiškai veikianti rinkos ekonomika, paremta teisine valstybe, išlieka svarbiu ekonominio ir socialinio vystymosi varikliu ir kad ES vystymosi politika turėtų tai atspindėti; pažymi, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, mišraus finansavimo priemonės ir mikrokreditai gali būti svarbios skurdo mažinimo ir ekonomikos augimo, inovacijų ir darbo vietų kūrimo skatinimo priemonės, bet jos turi būti išsamiai išnagrinėtos atsižvelgiant į poveikį vystymuisi, atskaitomybę ir skaidrumą; vis dėlto pabrėžia, kad vidaus privačiojo sektoriaus su vietos labai mažomis įmonėmis, MVĮ ir vietos vertės grandinėmis sukūrimas yra svarbus darbo vietų kūrimui ir mokestinių pajamų šaltinis besivystančioms šalims, nes vietos labai mažos ir mažosios įmonės sukuria didžiausią darbo vietų dalį besivystančiose šalyse; palankiai vertina Tarybos rekomendaciją daugiau dėmesio skirti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms teikiamai paramai;
10. palankiai vertina „Verslo įtraukimo į Jungtinių Tautų veiklą sistemą“, pagal kurią pabrėžiama, kad tvirtas privatusis sektorius, užtikrinantis ekonomikos augimą, yra labai svarbus Tūkstantmečio vystymosi tikslų pasiekimui ir kad privatusis sektorius svariai prisideda prie ekonominės, socialinės pažangos ir pažangos aplinkos srityje, kurios pasiekimais dalijamasi;
11. mano, kad privatusis ir viešasis sektoriai yra efektyviausi, kai bendradarbiauja siekiant sukurti sveiką aplinką investicijoms ir verslo veiklai ir ekonomikos augimo pagrindus;
12. pažymi, kad jokia šalis nesugebėjo panaikinti skurdo be ekonomikos augimo ir kad jokia

šalis negalės išsiversti be paramos, jei nebus ekonomikos augimo; be to, mano, kad privatusis sektorius yra esminis ekonomikos augimo variklis ir gali labai prisidėti prie skurdo mažinimo ir aukštesnio gyvenimo lygio užtikrinimo sukuriant daugiau ir geresnių darbo vietų, užtikrinant didesnius atlyginimus ir geresnes prekes ir paslaugas prieinamomis kainomis;

13. palankiai vertina privačiojo sektoriaus atstovų įtraukimą į EBPO aukšto lygio forumą pagalbos veiksmingumo klausimais; ypač palankiai vertina šiame forume iškeltas iniciatyvas dėl naujoviškų privačiojo sektoriaus teikiamo vystymosi finansavimo mobilizavimo būdų ir 2011 m. Bendrąjį Pusano pareiškimą „Viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimo išplėtimas ir didinimas siekiant plataus masto, įtraukaus ir tvaraus augimo“;
14. pabrėžia, kad struktūrinės ir institucinės reformos, kurias paremia patikimas politikos įgyvendinimas ir teisingi įstatymai, teisės ir reguliavimas, gali būti privačiojo sektoriaus investicijų ir eksporto augimo katalizatorius, o tai savo ruožtu prisidėtų prie vystymosi tikslų ir skurdo mažinimo;
15. palankiai vertina užsienio privačiojo sektoriaus investicijų vaidmenį besivystančiose šalyse greitinant vidaus vystymąsi; taip pat pabrėžia, kad svarbu skatinti atsakingą investavimą, kai remiamos vietos rinkos ir padedama mažinti skurdą;
16. palankiai vertina tai, kad nuolatos didėjo nesąlygotosios dvišalės pagalbos dalis, bet išreiškia susirūpinimą dėl oficialių ir neoficialių sąlygotosios pagalbos formų¹; ragina ES ir jos valstybes nares įgyvendinti savo įsipareigojimą pagal Europos konsensuą dėl vystymosi skatinti tolesnį pagalbos, kuri viršija esamas EBPO rekomendacijas, atsiejimą; pabrėžia tolesnės nesąlygotosios pagalbos potencialą ekonomikos augimo srityje, tai būtų naudinga vietos pramonei besivystančiose šalyse; ragina padidinti tikrąją pagalbą ir tvariai sukurti regionines ir (arba) vietos vertės grandines; ragina daugiau galių suteikti vietos veikėjams ir dėmesį skirti tvarių regioninių ir (arba) vietos vertės grandinių kūrimui; pabrėžia vietos ir regioninės atsakomybės, šalių partnerių nacionalinių strategijų ir reformų darbotvarkių svarbą, taip pat pabrėžia vystymosi projektų ir pridėtinės vertės, sukuriamos užtikrinant vietos tiekimo grandines, svarbą; mano, kad vystymosi politika turi atlikti svarbų vaidmenį sprendžiant pagrindines problemas, kurios yra dabartinių migracijos srautų į ES priežastis;
17. pabrėžia, kad reikia griežtų teisės aktų dėl nuosavybės teisių siekiant sustabdyti žemės grobimą, t. y. kai dėl plataus masto žemės įsigijimo besivystančiose šalyse labai pažeidžiamos žmogaus teisės, ypač čiabuvių tautų, ir (arba) padaroma didelė žala gamtai; palankiai vertina 2014 m. pradėtą vykdyti ES programą, kuria siekiama stiprinti žemės valdymą Afrikos šalyse; pabrėžia visiško ES įmonių ir finansų įstaigų operacijų vykdant plataus masto investicijas į žemės ūkio veiklą ir įsigyjant žemę besivystančiose šalyse skaidrumo ir atskaitomybės už jas svarbą; pabrėžia, kad žmogaus teisių apsauga, lyčių lygybė, socialinė sanglauda ir kova su nelygybe turėtų ir toliau sudaryti vystymosi veiklos pagrindą; primena, kad reikia laikytis tarptautinių standartų, dėl kurių susitarta, pavyzdžiui, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) standartų, ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, ir primygtinai ragina Komisiją imtis vadovaujamo vaidmens

¹ „ActionAid“ (2005 m.): „Tikroji pagalba, pagalbos veiksmingumo užtikrinimo darbotvarkė“, p. 4.

parengiant aiškiai apibrėžtą pagrindų susitarimą, reglamentuojantį visus partnerystės susitarimus su privačiuoju sektoriumi, laikantis įmonių socialinės atsakomybės principų ir standartų; pabrėžia, kad pagarba žmogaus teisėms turėtų tapti privaloma nuostata verslui; ragina skubiai nustatyti įmonėms privalomas tarptautines taisykles dėl žmogaus teisių, darbo teisės, darbuotojų saugos ir sveikatos teisės ir aplinkos standartų laikymosi;

18. remia G8 įsipareigojimus dėl mokesčių, skaidrumo ir prekybos, kurie stiprina ekonomikos vystymąsi, taip pat gairių dėl geros verslo praktikos skatinimo ir žemės ūkio struktūros ir nuosavybės teisių apsaugos, dėl kurių susitarta tarptautiniu mastu, įgyvendinimą; ragina ES dėti pastangas vystymosi srityje, kad būtų įgyvendinti JT pagrindiniai verslo ir žmogaus teisių principai, taip pat dirbti su Europos įmonėmis ir investuotojais siekiant užtikrinti, kad jiems vykdant veiklą besivystančiose šalyse ir jų tiekimo grandinėse būtų visapusiškai laikomasi pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms; ragina Komisiją ginti investuotojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų pasiūlymą paremti privalomas taisykles dėl įmonių teikiamų ataskaitų socialinių, aplinkos ir žmogaus teisių klausimais, vadovaujantis ES Nefinansinių ataskaitų teikimo direktyva; šios ataskaitos yra vienas iš naujai pasiūlytų JT darnaus vystymosi tikslų;
19. ragina ES ir jos valstybes nares remti besivystančias šalis joms telkiant savo išteklius, pvz., per nacionalines mokesčių sistemas, ir kovojant su neteisėtu kapitalo judėjimu bei korupcija, dėl kurių besivystančios šalys praranda kelis šimtus milijardų eurų per metus¹, t. y. sumą, kuri yra kelis kartus didesnė už visą oficialią paramą vystymuisi; ragina ES, jos valstybes nares, visas organizacijas ir išsivysčiusias ir besivystančias šalis, kurios pasirašė 2011 m. Pusano veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo partnerystės susitarimą, įgyvendinti savo įsipareigojimą dėti daugiau pastangų kovojant su korupcija ir neteisėtu kapitalo judėjimu; ragina Komisiją, vadovaujantis šia strategija, laikytis nuoseklaus požiūrio, kuris apima pagrindines galiojančias taisykles dėl skaidrumo, kovos su mokesčių vengimu ir slėpimu, pagrindinių gavybos pramonės sektorių atskaitomybės ir stebėjimo; atsižvelgdamas į tai, ragina imtis tolesnių priemonių siekiant užtikrinti korporacijų atskaitomybę šalims, kuriose jos veikia; ragina nustatyti veiksmingas tarptautines kovos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu taisykles, pvz., Kovos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu veiksmų plane;
20. ragina užtikrinti didesnę skaidrumą finansų srityje siekiant padėti kovoti su korupcija ir neteisėtu kapitalo judėjimu, taip pat sukuriant teisingas ir veiksmingas mokesčių sistemas;
21. pabrėžia, kad teikiant vystymosi finansavimą turi būti numatyta daugiau išteklių moterų ir vyrų lygybės, moterų teisių ir daugiau galių suteikimo moterims skatinimui, taip pat vaikų darbo panaikinimui; pabrėžia, kad šiuo požiūriu privatusis sektorius gali atlikti svarbų vaidmenį;
22. tvirtina, kad ES ir jos valstybės narės turėtų išsaugoti savo kaip didžiausių paramos vystymuisi teikėjų poziciją ir atlikti vadovaujamą vaidmenį įgyvendinant tarptautinius įsipareigojimus tvaraus vystymosi srityje; ragina valstybes nares vykdyti įsipareigojimą 0,7 proc. BVP skirti oficialiai paramai vystymuisi; pabrėžia, kad privačios lėšos neturėtų būti naudojamos įnašui dirbtinai padidinti; pabrėžia, kad, visapusiškai laikantis

¹ Europos paskolų ir vystymosi tinklas (EURODAD): „Viena ranka duoda, kita atima – Europos vaidmuo su mokesčiais susijusio kapitalo pasitraukime iš besivystančių šalių“, p. 6.

papildomumo, skaidrumo, atskaitomybės, veiksmingo ataskaitų teikimo, atsakomybės principų ir suderinimo su šalių partnerių prioritetais, reikia toliau plėtoti naujoviškus finansinius mechanizmus siekiant pritraukti didesnę privačiojo sektoriaus finansavimą vystymuisi, papildant oficialią paramą vystymuisi;

23. palankiai vertina Komisijos diferencijuotą požiūrį į labai įvairių privatųjų sektorių, kurių sudaro ir labai mažos įmonės, ir didelės korporacijos; ragina mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir nestabilioms valstybėms taikyti diferencijuotą požiūrį;
24. ragina ES ir toliau aktyviai dalyvauti diskusijose dėl darbotvarkės laikotarpiui po 2015 m., atsižvelgiant į galimybes ir problemas, susijusias su glaudesne partneryste su privačiojo sektoriaus veikėjais.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.6.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 30 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Petras Auštrevičius, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Vincent Peillon, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Alyn Smith, Charles Tannock, Eleni Theoharous, László Tókéš, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Luis de Grandes Pascual, Tanja Fajon, Neena Gill, Takis Hadjigeorgiou, Antonio López-Istúriz White, Fernando Maura Barandiarán, Miroslav Poche, Miloslav Ransdorf, Marietje Schaake, Traian Ungureanu, Bodil Valero
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Biljana Borzan, Victor Boştinaru, Marisa Matias, Luděk Niedermayer, Jean-Luc Schaffhauser, Patricija Šulin